

Literatura.

Studi Filosofico-Giuridici dedicati a **Giorgio del Vecchio**, 2 díly, 1931. Modena, Società tipografica Modenese, cena obou dílů 120 lir.

Málokdy dostalo se učenci tak rozsáhlé literární počty jako tímto spisem proslulému italskému právnímu filosofu Giorgio del Vecchio. Neboť spis obsahuje neméně než 52 příspěvků, z nichž buďtež zde citovány tyto: Battaglia (Roma): Alcune osservazioni storico-critiche sulle relazioni tra diritto e morale, Belling (München): Apriorität de Rechtsbegriffs? Binder (Göttingen): Der Staat der Musik; Brugi (Pisa): Le „regulae juris“ dei giureconsulti romani, Cezarini-Sforza (Bologna): Ex facto jus oritur, Demogue (Paris): Valeur et base de la notion de rétroactivité, Donati (Modena): La luce della legge, Fuchs (Göttingen): Was ist Universalismus?, Ganef (Sofia): Les notions juridiques, Golab (Krakow): Théorie et technique de la codification, Horvath (Budapest): Die Gerechtigkeitslehre der Vorsokratiker, Jarra (Varšava): L'idea dell' Assoluto nella filosofia giuridica polacca, Kelsen (Köln): Der Wandel des Souveränitätsbegriffes, Martinez-Paz (Cordoba): La concepción jurídica-filosofica de Giorgio del Vecchio, Mendizabal y Martín (Madrid): El indestructible derecho natural, Radni (California): The nature of the legislative Act, Radulescu (Rumunsko): Tendenze romana verso il diritto italiano, Rodríguez (Buenos Aires): Moral y Derecho, Sauer (Königsberg): Der universale Gedanke in der Rechtsphilosophie, Wigmore (Chicago): Comparative Juristic Corporeologie.

Z československých právníků přispěli do sborníku Kallab a Weyr, první pojednáním: Quelques renseignements sur la méthodologie des sciences juridiques puisés dans la doctrine de la classification des sciences, druhý článkem: La notion de „processus juridique“ dans la théorie pure du droit.

W.

La vie juridique des peuples, Bibliothèque de droit contemporain. Pod redakcí H. Lévy-Ullmanna, profesora práv na Pařížské universitě a místopředsedy Mezinárodní akademie pro srovnávací právo, jakož i B. Mirkina-Guetzévitché, profesora a generálního tajemníka Mezinárodního Institutu pro veřejné právo v Paříži, počala právě vycházeti souborná publikace, věnovaná soustavnému výkladu jednotlivých právních řádů, který má v první řadě sloužit vědeckým účelům srovnávacím. Každý svazek věnován jest jednomu státu, t. j. jeho právnímu řádu, a materie v něm rozdělena jest na osm kapitol, jichž zpracování svěřeno jednotlivým domácím odborníkům. Tituly kapitol zní takto: I. Ústava státu, II. Správa a finance, III. Správní řízení, IV. Trestní právo, V. Soukromé právo a právo pracovní, VI. Obchodní právo, VII. Civilní řízení soudní, VIII. Základy práva mezinárodního veřejného a soukromého.

V těchto dnech vyšel právě první svazek, věnovaný Belgii. (Knihkupectví Delagrave, Paříž, 448 str.) Na něm spolupracovali profesor a býv. ministr M. Vauthier, prof. a státní ministr Servais, prof. Dabin, prof. a býv. ministr Mahaim, prof. Fredericq, prof. Jaune, prof. Visscher a prof. a státní ministr Pouillet. V tisku nachází se a v nejbližší době vyjde druhý svazek, který jednati bude o Československu. Jednotlivé kapitoly napsali profesori Masarykovy university Kallab, Sed-

láček, Weyr a Zimmermann, docenti této university prof. Kizlink a Procházka, jakož i docent Karlovy university Neubauer a finanční komisař v ministerstvu financí Dr. Vybral. Přípravují se další svazky o Švýcarsku, Rumunsku a Francii. V předmluvě k právě vyšlému prvnímu svazku poznamenávají redaktori, že publikace jejich s hlediska obvyklé metody pramenných děl, sloužících studiu srovnávacímu, podle které užívá se zpravidla soustavy encyklopedické, t. j. pojednává se o jednotlivých právních institutech (jako: obchodní, trestní právo atd.) odděleně, ale současně pro všechny jednotlivé právní řády, znamená potud novum, že se zde čtenáři předvádějí jednotlivé právní řády jako celky. Žádoucí jednotnost celé sbírky vyžádala si jednotnou dispozici celého díla na citovaných osm kapitol, jejíž provedení skýtati bude asi v konkrétních případech nemalé nesnáze vzhledem k velké různosti legislativně-technického uspořádání obsahu v jednotlivých právních řádech. Podaři-li se však redaktorům dosáhnouti svého účelu, bude nové souborné dílo značným obohacením mezinárodního písemnictví právníkého, které neposlouží jen teoretickému studiu právně-srovnávacímu, nýbrž i širšímu okruhu zájemníků z oboru právní praxe a politiky. W.

E. Hácha, **Nejvyšší správní soud** (Slovník veřejného práva československého, XXII. seš., 1931, str. 827—880). Nemimim pojednávati zde o kvalitách nynějšího prvního presidenta Nejvyššího správního soudu jakožto vynikajícího teoretika a spisovatele právního, neboť jsou obecně známy a uznávány. Svým nejnovějším příspěvkem do „Slovníka“, jehož jest spolupředatelem, obohatil naše domácí odborné písemnictví nejrozsáhlejším a nejautentičtějším pojednáním o souboru norem, upravujících náš Nejvyšší správní soud. Cím bude toto pojednání pro teorii a zejména na praxi právní, netřeba zde zajisté podrobněji vyličovati. Nač chtěl bych zde však čtenářstvo výslovně upozornit, jest zvláštní a v našich malých domácích poměrech, ve kterých spisovatelé mají jen zřídka příležitost spolupracovati na odborných slovnících, vzácný dar, jež nazval bych „slovníkovým slohem“. Jest to sloh, který svou podstatou liší se od slohů, kterých možno užívati při sepisování vědeckých pojednání nebo samostatných spisů. V čem tato podstata spočívá, jest těžko stručně a výstižně naznačit. Je nutno přeciíti a srovnati slovníkové příspěvky dvou autorů, z nichž jeden onen sloh ovládá, druhý nikoliv, abychom poznali rozdíl. Myslím, že hlavním jeho znakem jsou stručné a koncise věty, ale i jistý způsob uspořádání látky a její dispozice, vyhovující informativním potřebám slovníkovým, sem patří. Negativně možno pak říci, že autor nesmí nikdy vzbuzovat dojem, že svou věc bere hodně „ze široka“ a v tomto nevitáném smyslu „důkladně“. Neboť zpracování slovníkového hesla má být zásadně jen náznakové, poněvadž heslo chce právě jen informovati a nemůže vyčerpávati svůj předmět do všech podrobností. Na druhé straně není však autor použití místa co neekonomičtější, t. j. vtěsnati na ně co nejvíce informativních poznatků. Všem těmto požadavkům právého slovníkového slohu vyhovuje Háchova práce ideálně. Vtěsnal do ní tolik obsahu, že by jiný, méně zručný autor potřeboval k tomu dvojnásob tolik místa.

Je na teorii a praxi, aby z práce Háchovy co nejvíce vytěžily. Doufejme, že práce ta způsobí, že se opět zmenší počet právních praktiků, kteří se ještě dnes demnívají, že pro jejich denní potřeby z oboru práva veřejného stačí informace, čerpané ze starého předválečného „Mischler-Ulbricha“.

Svou látkou disponuje Hácha takto: I. Vznik a typické znaky. — II. Základní pojmy a zásady: A. 1. Správní úřad. 2. Rozhodnutí a opatření. 3. Konečnost. B. 1. Zákonnost. 2. Subjektivní právo. 3. Jeho porušení. C. Skutková podstata. D. Zásada projednací a vyhledávací. E. Kasace. — III. Organizace. — IV. Zvláštní předpisy kompetenční. — V. Řízení. Zahájení a vývoj procesu. Stížnost a procesní podmínky. Přijetí stížnosti k soudu a odmítnutí a limine. Účinky podané stížnosti. Řízení přípravné.

Veřejné ústní líčení. Nález a usnesení. Proces zkrácený. Zastavení a přerušení procesu. Doručování. Útraty řízení a pokuty. Právo chudých. Kolování. — VI. Záruky stálosti judikatury. W.

M. A. Zimmermann, prof. právnické fakulty Masarykovy university: **Společnost národů**. Idea míru a právní organizace lidstva v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. S předmluvou Dr. Edvarda Beneše. (Politická knihovna. Řada II. Kniha XIV.) Praha, Orbis, 387 str. Cena 60 Kč. Obsah: Část I. Historický úvod. (I. Mezinárodní právo a idea Společnosti národů, II. Mezinárodní právní organizace v dějinách staré a nové doby, III. Pakt o Společnosti národů na Pařížské konferenci r. 1919.) Část II. Společnost národů v platném právu. (IV. Právní povaha Společnosti národů, V. Subjekty Společnosti národů, VI. Orgány Společnosti národů, VII. Pravotvorné funkce Společnosti národů a mezinárodní smlouvy, VIII. Funkce Společnosti národů v oboru správy, IX. Formálně-procesní funkce Společnosti národů, X. Problém donucení — exekučních opatření — v organizaci Společnosti národů.) Část III. Budoucnost Společnosti národů.

Jan Hraňák: **Práva politických vězňů**, Kroměříž, 1931, 89 str., 10 Kč.

Seznam knih o parlamentarismu v příbuzných oborech v Knihovně Nár. shromáždění republiky československé v Praze. Praha, 1931, 116 str. Nákladem Nár. shromáždění.

Ministerstvo pro sjednocení zákonů a organizace správy vypracovalo „**Návrh zákona o soudní příslušnosti a civilního řádu soudního s předpisy uvozovacími a s důvodovou zprávou**“ a rozeslalo jej do meziministerského projednání.

Návrh se zároveň předkládá k diskusi i širší veřejnosti, zejména právnické.

Jest vydán tiskem (580 stran) nákladem jmenovaného ministerstva, kde jej lze za obnos 40 Kč objednat i kam jest i zaslati případné poznámky k obsahu.